DOI: 10.21030/anyp.2019.2.9

Csapó Gerda

A *Language Teaching Research* folyóirat

A *Language Teaching Research* (1) a SAGE Publishing gondozásában 1997 óta megjelenő és azóta folyamatosan fennálló, független nyelvpedagógiai online folyóirat. A lap célja elsősorban az angol mint idegen nyelv tanításához köthető kutatások, innovációk, fejlesztések, módszertani esettanulmányok nyomon követése és a témához kapcsolódó szakkönyvek ismertetése, de a folyóiratban megjelenő munkák hasznosak lehetnek az anyanyelv kutatói és fejlesztői számára.

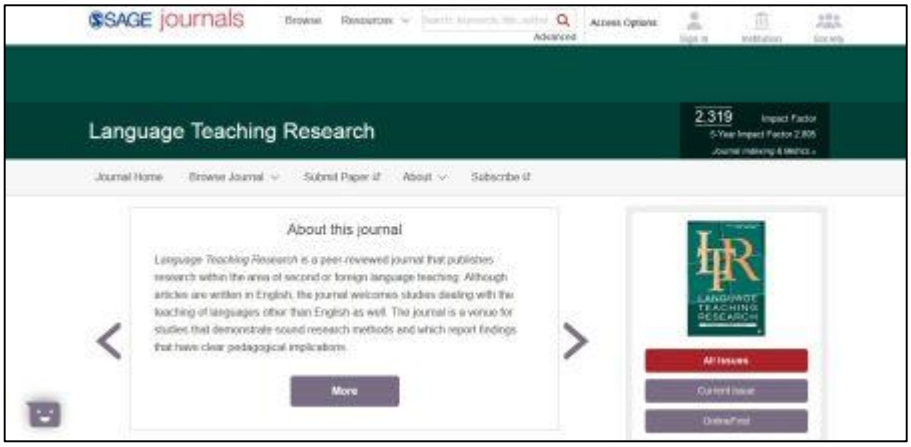

1. kép
A folyóirat nyitóoldala (1)

A folyóirat 1997 és 2004 között évi három számmal jelent meg, majd 2005-től az évi három szám négyre emelkedett. 2015 óta évfolyamonként hat alkalommal jelennek meg cikkek. Ez a növekvő terjedelem igazolja a *Language Teaching Research* létrehozásának és működtetésének a szükségességét, amelyre szakmai igény mutatkozik az elektronikusan megjelenő lapok piacán. A folyóirat felépítése lényegesen nem változott az évek során. A vezércikket négy-öt tanulmány követi, a kiadvány tartalmaz továbbá könyvrecenziókat, és ismertet folyamatban lévő kutatásokat. *Eseménynaptár* elnevezésű rovata 2004-ig listázta az adott év nyelvtanítással kapcsolatos nemzetközi eseményeit: szakmai konferenciákat, összejöveteleket, műhelyeket.

A lap bemutatását három periódusra lehet osztani a főszerkesztők működése alapján. 1997-től 2004-ig Keith Johnson, a kaliforniai Berkeley Egyetem Fonetika Tanszékének vezetője és az egyetemen működő fonológiai labor igazgatója vállalkozott erre a feladatra. Az első hét évfolyam tanulmányaiban négy domináns témakört lehet meghatározni. Hat tanulmány kötődött kifejezetten a tanárok személyiségéhez és szakmai tudásához. Tíz foglalkozott az órai munka és az órai feladatok megtervezésével és módszertanával. Szintén tíz tanulmány témája volt az órai interakció. Nyolc tanulmány sorolható a tanulók órai hozzáállásának a tematikájába. Öt szerző írt a szókincsről, hat tanulmány a nyelvi készségek (főként az írás) elsajátításával és kettő a nyelvtan tanításával foglalkozott.

A lap első alkalommal a negyedik évfolyam 2000/3. számában vállalkozott arra, hogy kifejezetten egy témakört járjon körül. Ez a tematikus szám öt tanulmányt szentel a feladatközpontú nyelvtanításnak, az úgynevezett TBLT-nek (task-based language teaching), amely értelmezhető a kommunikatív megközelítés egyik ágaként. A kommunikatív tanítási módszer a grammatikai kompetenciát fejlesztő feladatokkal szemben a nyelvi interakció folyamatosságára helyezi a hangsúlyt. A hetedik évfolyam

2004/1. száma a következő, amely egy adott témakörre koncentrál, nevezetesen az ázsiai nyelvterületre és a kínai nyelv tanítására. A szociokulturális perspektíva a szám összes tanulmányára jellemző. Ez a szám más szempontból is jelentős, ugyanis hét év után leköszönt a folyóirat első szerkesztője.

2004-től 2015-ig Rod Ellis, az Aucklandi Egyetem Alkalmazott Nyelvészeti Tanszékének a munkatársa vette át a főszerkesztői munkát. A nyolcadik évfolyam 2004/3. számában mutatkozott be, és az új szerkesztőség munkatársainak nevében megerősítette, hogy céljai nem térnek el az előző szerkesztő célkitűzéseitől, ugyanakkor határozott szándéka magasabbra emelni a mércét a publikálandó tanulmányoknál. Ezzel kritikát fogalmazott meg az addig megjelent írásokkal kapcsolatban. Kijelentette, hogy a folyóirat a továbbiakban nem kíván olyan dolgozatokat megjelentetni, amelyek elméleti háttere nem megfelelő, és amelyeket nem támasztanak alá empirikus kutatások eredményei. Továbbá nem szándékozik olyan munkák publikálásával foglalkozni, amelyek egy nyelvi jelenség leírására szorítkoznak anélkül, hogy a leírt nyelvi jelenség ne kapcsolódna a nyelvtanítás gyakorlatához. Rögtön hozzáteszi, hogy nem becsüli le a nyelvtanítással kapcsolatos gyakorlati beszámolókat, de úgy véli, hogy ezek más fórumokon éppen elegendő publicitást kapnak. Ezzel a döntésével új irányvonalat adott a lapnak, kizárva ezzel a kutatásmódszertanban nem jártas kollégák gyakorlati beszámolóit és ezzel együtt a folyóirat olyan követőit is, akiknek érdeklődési körét éppen ezek a nem tudományos, de olvasmányos cikkek elégítették ki. Meghatározta a kívánatosnak tartott közlemények tematikáját: osztálytermi folyamatokat leíró tanulmányok, nyelvoktatási programok hatékonyságának a kutatása, nyelvtanítási újítások értékelése, kísérleti tanulmányok, kritikai nyelvpedagógia és a nyelvtanítás ellentmondásos területeinek a kritikai vizsgálata. Két szerkezeti változtatásról is döntött: megszűnt az Eseménynaptár rovat, és ritkábban jelentek meg folyamatban lévő kutatásokat bemutató tanulmányok. Rod Ellis hiányolta, hogy az addigi számok kevés figyelmet szenteltek a tanárképzés helyzetének a bemutatására.

Kronológiailag a következő tematikus szám 2011-ig váratott magára. A 15. évfolyam 3. számában valamennyi tanulmány a tartalomalapú nyelvoktatás kérdésével foglalkozott. A 2011-es év egyébként e tekintetben vízválasztónak számít: ettől kezdve rendszeressé válik, hogy minden évfolyam jelentkezik egy különkiadással. 2012-ben egy teljes kiadvány a nyelvtanítás kognitív és szociokulturális perspektíváit vizsgálja. 2013-ban pedig kiemelt témakörként a szociokulturális elméletek és az idegennyelv-pedagógia összefüggései jelentek meg.

2015-től 2019-ig két főszerkesztője van a folyóiratnak: Frank Boers, a belga Centre for Foreign Language Acquisition (Idegen Nyelv Elsajátítását Kutató Központ) kutatócsoportjának alapítója, valamint a Victoria Egyetem (Új-Zéland) professzora, a másik pedig Hossein Nassaji, a Victoria Egyetem Alkalmazott Nyelvészeti Tanszékének a professzora (Victoria, British Columbia). Minthogy Frank Boers szakterülete a szókincs, az ő időszakában kiemelt hangsúlyt kapott ez a kutatási terület. A 19. évfolyam 2015/6. számának cikkei kizárólag a szókincs elsajátításának a kutatására koncentráltak. 2016-ban a folyóirat két témát taglalt részletesen: a kutatási feladatokat és a pedagógiai szakmai fejlődés kutatását. 2017-ben a hat számból már három témaspecifikus volt: a közkedvelt szókincs témaköre mellett a több szóból álló kifejezéseknek és a nyelvtanítást befolyásoló tényezőknek is külön kiadványban biztosított megjelenést a lap.

A 2017. május 1-jén megjelenő szám vezércikkében Paul Stapleton úgy értékelte a huszadik jubileumát ünneplő folyóiratot, hogy a két évtized alatt publikált 359 tanulmány tárgyi lelete annak, hogy milyen témák és problémák foglalkoztatják a nyelvpedagógusokat a 21. század elején. Tematikájuk alapján a következő három fő csoportba sorolta a megjelent tanulmányokat: a tanárok ismerete és tudatossága, a tanulók viselkedése, valamint a tanítás eredményessége. Stapleton szerint az összes megjelent munka azt a célt szolgálja, hogy az idegen nyelvek tanítása könnyebben érthető legyen, továbbá hogy emelkedjen az oktatás színvonala.

A Frank Boers és Hossein Nassaji szerkesztőpáros korszaka jegyzi a folyóirat legtöbbet idézett cikkét is, Judith Hanks 2015. januári *Language teachers making sense of Exploratory Practice* (Feltáró jellegű gyakorlati feladatok nyelvórákon) című tanulmányát, amely arról szól, hogyan lehet összehangolni a

nyelv tanítását, tanulását a pedagógiai célokkal. A pedagógiai cél az, hogy bővítsék a nyelvtanulók tudását olyan feladatok megoldásával, amelyek lehetővé teszik az elsajátítandó tananyag megértését. A tanulók a projektalapú feladatmegoldások során a tanárral együtt keresik a válaszokat, ők maguk is kutatókká válnak, és állandó kérdések feltevésével kerülnek közelebb a megértéshez.

A legtöbb (10 117) olvasó által megtekintett és letöltött tanulmány Hossein Nassaji vezércikke, amely 2015 márciusában a 19. évfolyam 2. számának bevezetőjeként jelent meg. A cikk öt olyan tanulmányra hívja fel a figyelmet, amelyeknek az alapját részletes kvalitatív vagy leíró kutatás adta, és az így nyert adatokból vontak le a szerzők kvantitatív következtetéseket. Hossein Nassaji a nyelvtanulás és a nyelvtanítás összetettségével magyarázza a kvalitatív kutatás szükségességét, amely kutatási módszer egyébként igen gyakori a pedagógia, a pszichológia és a szociológia területén. Nassaji úgy véli, nagy az átfedés a kvalitatív és a leíró kutatási módszerek között. Megállapítja, hogy a leíró kutatás egy jelenséget taglal annak jellemzőivel: középpontjában az áll, hogy mi történik a jelenség során, és nem a hogyan?-ra és a miért?-re születnek válaszok. A kvalitatív kutatás holisztikusabb megközelítésű, célja a folyamatban részt vevők, az adatközlők véleményének, körülményeinek és perspektíváinak az alapos megismerése is. Természetesen a kvalitatív kutatások során nyert adatok is felhasználhatók kvantitatív kutatási célokra. A vezércikket követő öt tanulmányt a főszerkesztő az adattípusok és az adatelemzések alapján válogatta össze. Az öt cikk kvalitatív és leíró adatait osztálytermi megfigyelésekből, jegyzetekből, interjúkból és kérdőívekből nyerték. Kapcsolódva a fentiekhez, egyet lehet érteni azzal, hogy a vegyes kutatási módszerek alkalmazása valóban lehetővé teszi, hogy a szerzők figyelembe vehessék a Nassaji által említett adatközlői véleményeket, megjegyzéseket és nézőpontokat. Így jóval árnyaltabb eredményeket mutathatnak fel a tisztán kvantitatív kutatási módszertanú tanulmányoknál.

E legnépszerűbb szám első tanulmánya egy osztályteremben rögzített 12 órás interakció adatainak felhasználásával készült. Nakatsukasa és Loewen azt vizsgálták, hogy a nem anyanyelvi, de a tanulókkal közös anyanyelvű nyelvtanárok milyen arányban használják anyanyelvüket a célnyelv rovására (2). A konklúzió azt tartalmazta, hogy az instrukciók megadása tette főként indokolttá az anyanyelvhasználatot. A második tanulmány szerzői, Kelly és Bruen a fordítással mint pedagógiai eszközzel foglalkoztak (3). Az adatok tükrözik mind a tanárok, mind a diákok attitűdjét. A következtetés mindkét fél visszajelzései alapján az, hogy a fordítás mint nyelvórai feladat nagyon pozitív hozzáállást mutat a tanárok és a diákok részéről egyaránt. A harmadik tanulmány szerzője Ghanem, aki arra kereste választ, milyen szerepet játszik a célnyelv kulturális aspektusainak az oktatásában az, hogy a nyelvtanár anyanyelvi vagy sem (4). A kutatás azt igazolta, hogy a célnyelv kulturális hátterének tanítása hatékonyabb az anyanyelvi nyelvtanárok közvetítésével. A negyedik tanulmány szerzői, Gu és Benson ugyancsak a tanár személyét állították középpontba (5). Munkájukkal bizonyították, hogy a tanár anyanyelvi és szociális háttere meghatározó tényező a nyelvtanítás folyamatában. Az ötödik tanulmány szerzői, Lamb és Wedell azt elemezték, hogy a nyelvtanároknak mely tulajdonságait tartják a leginspirálóbbaknak a diákok (6). A pozitív tulajdonságok a személyiséghez, a tanítási módszerekhez és a diákokhoz való hozzáálláshoz kötődnek.

2019 januárjától Frank Boers helyét María del Pilar García Mayo, a spanyolországi Santiago de Compostelai Egyetem Germanisztika és Anglisztika Tanszékének professzora foglalta el, aki a 23. évfolyam 1. számának vezércikkében megköszönte a kivételes lehetőséget, hogy a terület egyik legjelentősebb lapjának társszerkesztője lehet.

A lap létjogosultságát feltétlenül igazolja, hogy a mai napig képes fennmaradni olyan versenytársak mellett, mint az 1985-ben indult *Second Language Research* (Idegennyelv-kutatás) elnevezésű folyóirat, amely szintén foglalkozik osztálytermi tanítással, és céljai kevéssé különböznek a *Language Teaching Research* célkitűzéseitől. Hasonló tematikájú, bár jóval nyelvspecifikusabb lap a *Language and Linguistics* (Nyelv és Nyelvészet), amely nem a tanítási módszerekre koncentrál, hanem szemantikai és szintaktikai nyelvtanítási kérdésekben foglal állást. További két online megjelenő kiadvány a 2005-ben indult *Language Learning and Development* (Nyelvtanulás és Nyelvi Fejlődés), valamint az 1990-től megjelenő *Language Acquisition* (Nyelvelsajátítás) abban különbözik a bemutatott

folyóirattól, hogy az osztálytermi nyelvtanuláson kívül mindkettő érinti az anyanyelv-elsajátítás problematikáját is.

A *Language Teaching Research* online folyóirat első hét évfolyamának színes, inkább ismeretterjesztő jellegű cikkei, valamint a további évfolyamok magasabb szintű nyelvészeti munkái között mind a nyelvpedagógusok, mind az anyanyelv-pedagógusok találnak az érdeklődési körüknek megfelelő írásokat.

(1) A folyóirat oldala. https://journals.sagepub.com/home/ltr (2019. május 5.)
(2) Nakatsukasa, Kimi – Loewen, Shawn 2015. A teacher's first language use in form-focused episodes in Spanish as a foreign language classroom. https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1362168814541737 (2019. május 5.)
(3) Kelly, Niamh – Bruen, Jennifer 2015. Translation as a pedagogical tool in the foreign language classroom: A qualitative study of attitudes and behaviours. https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1362168814541720 (2019. május 5.)
(4) Ghanem, Carla 2015. Teaching in the foreign language classroom: How being a native or non-native speaker of German influences culture teaching. https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1362168814541751 (2019. május 5.)
(5) Gu, Michelle – Benson, Phil 2015. The formation of English teacher identities: A cross-cultural investigation. https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1362168814541725 (2019. május 5.)
(6) Lamb, Martin – Wedell, Martin 2015. Cultural contrasts and commonalities in inspiring language teaching. https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1362168814541716 (2019. május 5.)

Csapó, Gerda: *Language Teaching Research*

Az írás szerzőjéről

Csapó Gerda

nyelvtanár

csapogerda[kukac]gmail.com